

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1227/2011

z dnia 25 października 2011 r.

w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Należy zapewnić, aby konsumenci i inni uczestnicy rynku mogli mieć zaufanie do integralności rynków energii elektrycznej i gazu, a ceny ustalane na hurtowych rynkach energii odzwierciedlały uczciwą i konkurencyjną grę rynkową popytu i podaży, oraz aby z nadużyć na rynku nie można było czerpać korzyści.
- (2) Celem większej integralności i przejrzystości hurtowych rynków energii powinno być pobudzenie otwartej i uczciwej konkurencji na hurtowych rynkach energii w interesie klientów końcowych energii.
- (3) W opinii Komitetu Europejskich Organów Nadzoru nad Rynkiem Papierów Wartościowych oraz Europejskiego Organu Nadzoru Energii Elektrycznej i Gazu potwierdzono, że zakres stosowania istniejących przepisów może uniemożliwiać właściwie rozstrzygnięcie kwestii związanych z integralnością rynku w odniesieniu do

rynków energii elektrycznej i gazu i zalecono rozpatrzenie przyjęcia dostosowanych do sektora energii stosownych ram legislacyjnych zapobiegających nadużyciom na rynku i uwzględniających charakterystyczne dla tego sektora warunki, które nie są objęte zakresem stosowania innych dyrektyw i rozporządzeń.

- (4) Hurtowe rynki energii w całej Unii są ze sobą coraz ściślej powiązane. Nadużycia na rynku w jednym państwie członkowskim często mają wpływ nie tylko na kształtowanie się cen hurtowych energii elektrycznej i gazu ziemnego poza granicami tego państwa, ale również na ceny detaliczne dla konsumentów i mikroprzedsiębiorstw. Dlatego też troski o zapewnienie integralności rynków nie można pozostawić wyłącznie poszczególnym państwom członkowskim. Ścisłe transgraniczne monitorowanie rynku ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia w pełni funkcjonującego, wzajemnie połączonego i zintegrowanego wewnętrznego rynku energii.
- (5) Hurtowe rynki energii elektrycznej obejmują zarówno rynki towarowe, jak i rynki instrumentów pochodnych o istotnym znaczeniu dla rynku energii oraz dla rynku finansowego, przy czym mechanizmy ustalania cen w obu sektorach są ze sobą wzajemnie powiązane. Obejmują one między innymi rynki regulowane, wielostronne platformy obrotu i transakcje zawierane na rynku pozagiełdowym oraz umowy dwustronne zawierane w sposób bezpośredni lub za pośrednictwem brokerów.
- (6) Dotychczasowe działania w zakresie monitorowania rynków energii są prowadzone na szczeblu poszczególnych państw członkowskich i ukierunkowane na poszczególne branże. W rezultacie, w zależności od ogólnych ram rynkowych oraz sytuacji regulacyjnej, działalność handlowa może podlegać wielu jurysdykcjom, a monitorowaniem może zajmować się kilka różnych organów, które mogą znajdować się w różnych państwach członkowskich. Może to utrudniać jednoznaczne określenie organów, na których ostatecznie spoczywa odpowiedzialność za monitorowanie, a nawet prowadzić do sytuacji, w której takie monitorowanie nie jest w ogóle prowadzone.

⁽¹⁾ Dz.U. C 132 z 3.5.2011, s. 108.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2011 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 10 października 2011 r.

- (7) Na niektórych z najważniejszych rynków energii nie istnieje obecnie wyraźny zakaz postępowania naruszającego integralność tych rynków. W celu ochrony konsumentów końcowych oraz zagwarantowania obywatelom Unii energii po przystępnej cenie należy wprowadzić zakaz takiego postępowania.
- (8) Na hurtowych rynkach energii prowadzony jest równolegle obrót instrumentami pochodnymi, które można rozliczać materialnie albo finansowo, oraz obrót towarowy. Dlatego też ważne jest zapewnienie na rynku instrumentów pochodnych oraz na rynku towarowym zgodnych definicji wykorzystywania informacji wewnętrznych oraz manipulacji na rynku, które stanowią nadużycia na rynku. Niniejsze rozporządzenie powinno co do zasady mieć zastosowanie do wszystkich zawartych transakcji, ale jednocześnie powinno uwzględniać specyfikę hurtowych rynków energii.
- (9) Umowy detaliczne obejmujące dostawę energii elektrycznej lub gazu ziemnego do klientów końcowych nie są podatne na manipulacje na rynku w taki sam sposób jak umowy w obrocie hurtowym, które są łatwo nabywane i zbywane. Niemniej jednak decyzje największych użytkowników energii dotyczące zużycia mogą również wpływać na hurtowe rynki energii i wywierać skutki poza granicami danego państwa. Z tego względu, w kontekście zapewnienia integralności hurtowych rynków energii, należy uwzględnić też umowy na dostawy do takich dużych użytkowników.
- (10) Uwzględniając wyniki badania przedstawione w komunikacie Komisji z dnia 21 grudnia 2010 r. zatytułowanym „Lepsze ramy prawne regulujące nadzór rynku w zakresie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji”, Komisja powinna rozważyć przedłożenie wniosku ustawodawczego mającego na celu wyeliminowanie w stosownych ramach czasowych stwierdzonych niedociągnięć w zakresie przejrzystości i integralności europejskiego rynku dwutlenku węgla oraz nadzoru nad nim.
- (11) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej⁽¹⁾ oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego⁽²⁾ uznano, że aby umożliwić wszystkim uczestnikom rynku ocenę ogólnej sytuacji popytowo-podażowej oraz określenie przyczyn wahań ceny hurtowej, niezbędny jest równy dostęp do informacji na temat fizycznego stanu i skuteczności systemu.
- (12) Należy wyraźnie zakazać wykorzystywania informacji wewnętrznych lub usiłowania wykorzystania takich informacji w celu prowadzenia obrotu na swój własny rachunek lub na rachunek strony trzeciej. Wykorzystywanie informacji wewnętrznych może również polegać na handlu produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym przez osoby, które wiedzą lub powinny wiedzieć, że posiadane przez nie informacje stanowią informacje wewnętrzne. Informacje dotyczące własnych planów i strategii handlowych uczestnika rynku nie powinny być uznawane za informacje wewnętrzne. Informacje, co do których istnieje obowiązek podawania ich do publicznej wiadomości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 714/2009 lub rozporządzeniem (WE) nr 715/2009, w tym wytycznymi i kodeksami sieci przyjętymi na podstawie tych rozporządzeń, w przypadku informacji mających wpływ na ceny, mogą stanowić podstawę do podejmowania przez uczestników rynku decyzji o zawieraniu transakcji dotyczących produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, w związku z czym do momentu podania ich do wiadomości publicznej mogą stanowić informacje wewnętrzne.
- (13) Manipulacja na hurtowych rynkach energii polega na działaniach podejmowanych przez osoby sztucznie kształtujące ceny na poziomie, którego nie uzasadniają siły rynkowe podaży i popytu, w tym faktyczna dostępność zdolności produkcyjnych, magazynowych lub transportowych, ani popyt. Manipulacje na rynku przybierają między innymi następujące formy: składanie i wycofywanie fałszywych zamówień; rozpowszechnianie fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji lub plotek za pośrednictwem mediów, w tym Internetu, lub innymi metodami; celowe dostarczanie fałszywych informacji przedsiębiorstwom, które dokonują ocen ceny lub sporządzają raporty rynkowe, co prowadzi do wprowadzenia w błąd uczestników rynku działających na podstawie takich ocen ceny lub raportów rynkowych; oraz celowe stwarzanie pozorów, jakoby dostępność mocy wytwórczych energii elektrycznej lub dostępność gazu ziemnego czy też dostępna zdolność przesyłowa były inne niż są faktycznie technicznie dostępne, w przypadku gdy takie informacje mają wpływ lub mogą mieć wpływ na ceny produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym. Manipulacja i jej skutki mogą wykraczać poza granice danego państwa, mogą występować między rynkiem energii elektrycznej i gazu oraz na rynkach finansowych i towarowych, w tym na rynkach uprawnień do emisji.
- (14) Przykłady manipulacji na rynku i prób manipulacji na rynku obejmują zachowanie osoby lub osób działających w porozumieniu, mające na celu zapewnienie decydującej pozycji w odniesieniu do podaży lub popytu na produkt energetyczny sprzedawany w obrocie hurtowym, które powoduje lub może powodować ustalenie, bezpośrednio lub pośrednio, cen lub stwarza inne nieuczciwe warunki transakcji; oraz oferowanie, nabywanie lub zbywanie produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym w celu, z zamiarem lub ze skutkiem wprowadzenia w błąd uczestników rynku kierujących się cenami referencyjnymi. Przyjęte praktyki rynkowe, takie jak praktyki mające zastosowanie w dziedzinie usług finansowych, które są określone obecnie w art. 1 ust. 5 dyrektywy 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku)⁽³⁾ i które mogą zostać dostosowane w przypadku zmiany tej dyrektywy, mogłyby jednak stanowić dla uczestników rynku legalny sposób zapewnienia korzystnej ceny produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym.

⁽¹⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 15.

⁽²⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36.

⁽³⁾ Dz.U. L 96 z 12.4.2003, s. 16.

- (15) Ujawnianie informacji wewnętrznych dotyczących produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym przez dziennikarzy działających w ramach swoich obowiązków zawodowych powinno być oceniane z uwzględnieniem zasad regulujących wykonywanie tego zawodu oraz zasad regulujących wolność prasy, chyba że osoby te osiągają bezpośrednio lub pośrednio korzyści lub zyski z rozpowszechniania danych informacji lub gdy ujawnienie informacji następuje z zamiarem wprowadzenia w błąd rynku w odniesieniu do podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny.
- (16) Wraz z rozwojem rynków finansowych koncepcje nadużyć na rynku mające zastosowanie do tych rynków będą dostosowywane. Aby zapewnić elastyczność niezbędną do szybkiego reagowania na te zmiany, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do technicznej aktualizacji definicji informacji wewnętrznych oraz manipulacji na rynku, aby zapewnić spójność z innymi stosownymi przepisami Unii w dziedzinie usług finansowych i energii. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (17) Skuteczne monitorowanie rynku na szczeblu Unii ma zasadnicze znaczenie dla wykrywania nadużyć na hurtowych rynkach energii i zapobiegania im. Do takiego monitorowania najlepiej przygotowana jest Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 713/2009 ⁽¹⁾ (zwana dalej „Agencją”), która dysponuje obejmującym całą Unię ogłędem sytuacji na rynkach energii elektrycznej i gazu oraz posiada niezbędną fachową wiedzę na temat funkcjonowania rynków i systemów energii elektrycznej i gazu w Unii. Istotną rolę w zapewnieniu skutecznego monitorowania rynków na szczeblu krajowym powinny odgrywać krajowe organy regulacyjne, które dysponują wszechstronną wiedzą na temat zmian występujących na rynkach energii w swoich państwach członkowskich. Ścisła współpraca i koordynacja między Agencją i organami krajowymi jest zatem niezbędna dla zapewnienia właściwego monitorowania i przejrzystości rynków energii. Gromadzenie danych przez Agencję odbywa się bez uszczerbku dla prawa organów krajowych do gromadzenia dodatkowych danych dla celów krajowych.
- (18) Skuteczne monitorowanie rynku wymaga regularnego i terminowego dostępu do danych na temat transakcji, a także dostępu do strukturalnych danych dotyczących zdolności i wykorzystania instalacji służących produkcji, magazynowaniu lub przesyłowi energii elektrycznej lub gazu ziemnego lub zużywających energię elektryczną lub gaz ziemny. Z tego względu należy zobowiązać uczestników rynku, w tym operatorów systemów przesyłowych, dostawców, przedsiębiorstwa handlowe, producentów, brokerów i dużych użytkowników, prowadzących obrót produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym, do przekazywania takich informacji Agencji. Agencja może ze swojej strony ustanowić silne powiązania z głównymi zorganizowanymi giełdami.
- (19) W celu zapewnienia jednolitych warunków wdrażania przepisów dotyczących gromadzenia danych należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję ⁽²⁾. Obowiązki sprawozdawcze powinny być minimalne i nie powinny generować niepotrzebnych kosztów lub obciążeń administracyjnych dla uczestników rynku. Jednolite zasady sprawozdawczości powinny zatem zostać poddane analizie kosztów i korzyści *ex ante*, powinny prowadzić do unikania podwójnej sprawozdawczości oraz powinny uwzględniać zasady sprawozdawczości opracowane na podstawie innych stosownych przepisów. Ponadto niezbędne informacje lub ich części powinny być uzyskiwane od innych osób oraz z istniejących źródeł, tam, gdzie jest to możliwe. W przypadku gdy uczestnik rynku lub osoba trzecia działająca w jego imieniu, system zgłaszania transakcji, rynek zorganizowany, system kojarzenia zleceń lub inna osoba zajmująca się zawodowo pośrednictwem w zawieraniu transakcji wypełnili swoje obowiązki sprawozdawcze wobec właściwego organu zgodnie z dyrektywą 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych ⁽³⁾ lub zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami unijnymi dotyczącymi obrotu instrumentami pochodnymi, partnerów centralnych i repozytoriów transakcji, należy uznać, że wypełnili oni również obowiązki sprawozdawcze na podstawie niniejszego rozporządzenia, ale tylko w zakresie, w jakim przedstawione zostały wszystkie informacje wymagane na podstawie niniejszego rozporządzenia.
- (20) Ważne jest, aby Komisja i Agencja ściśle współpracowały we wprowadzaniu w życie niniejszego rozporządzenia oraz odpowiednio konsultowały się z europejskimi sieciami operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej i gazu oraz Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (EUNGI)P) ustanowionym na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 ⁽⁴⁾, krajowymi organami regulacyjnymi, właściwymi organami finansowymi i innymi organami państw członkowskich, takimi jak krajowe organy ds. konkurencji, oraz z zainteresowanymi podmiotami, takimi jak zorganizowane giełdy (na przykład giełdy energii) i uczestnicy rynku.

⁽¹⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84.

- (21) W celu zwiększenia ogólnej przejrzystości i integralności hurtowych rynków energii należy stworzyć europejski rejestr uczestników rynku, oparty na rejestrach krajowych. Rok po utworzeniu tego rejestru Komisja we współpracy z Agencją – zgodnie ze sprawozdaniami Agencji przedstawianymi Komisji – oraz we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi powinna ocenić funkcjonowanie i przydatność europejskiego rejestru uczestników rynku. Jeżeli w oparciu o tę ocenę uznane zostanie to za właściwe, Komisja powinna rozważyć przedstawienie kolejnych instrumentów służących zwiększeniu ogólnej przejrzystości i integralności hurtowych rynków energii i zapewniających uczestnikom rynku równe szanse na szczeblu całej Unii.
- (22) W celu usprawnienia skutecznego monitorowania wszystkich aspektów obrotu produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym Agencja powinna stworzyć mechanizmy umożliwiające udzielanie innym stosownym organom, a w szczególności EUNGiPW, krajowym organom regulacyjnym, właściwym organom finansowym państw członkowskich, krajowym organom ds. konkurencji oraz innym stosownym organom, dostępu do informacji na temat transakcji na hurtowym rynku energii, które otrzymuje Agencja.
- (23) Agencja powinna zapewnić bezpieczeństwo operacyjne i ochronę danych, które otrzymuje, zapobiegać nieupoważnionemu dostępowi do informacji będących w jej posiadaniu oraz stworzyć procedury mające na celu zapewnienie, aby gromadzone przez nią dane nie były niewłaściwie wykorzystywane przez osoby posiadające uprawniony dostęp do tych danych. Agencja powinna również upewnić się, że organy mające dostęp do danych znajdujących się w posiadaniu Agencji będą w stanie utrzymać równie wysoki poziom bezpieczeństwa oraz że są one związane odpowiednimi umowami o zachowaniu poufności. Należy w związku z tym zapewnić również bezpieczeństwo operacyjne systemów informatycznych wykorzystywanych do przetwarzania i przesyłania danych. Agencję należy zachęcić do ścisłej współpracy z Europejską Agencją ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA) przy tworzeniu systemu informatycznego, który zapewni najwyższy możliwy poziom poufności danych. Zasady te powinny mieć również zastosowanie do innych organów, które są uprawnione do dostępu do tych danych na użytek niniejszego rozporządzenia.
- (24) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, o czym mowa w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej, oraz tradycjami konstytucyjnymi państw członkowskich, i powinno być stosowane zgodnie z prawem wolności wypowiedzi i informacji uznanym w art. 11 Karty.
- (25) W przypadku gdy informacje nie stanowią lub przestały stanowić informacje wrażliwe z punktu widzenia handlu lub bezpieczeństwa, Agencja powinna mieć możliwość udostępniania tych informacji uczestnikom rynku oraz szerszej opinii publicznej, aby przyczynić się do zwiększenia wiedzy o rynku. Taka przejrzystość pomoże budować zaufanie do rynku oraz przyspieszy rozwój wiedzy na temat funkcjonowania hurtowych rynków energii. Agencja powinna określić i podać do publicznej wiadomości zasady, na jakich będzie udostępniać te informacje w sposób sprawiedliwy i przejrzysty.
- (26) Krajowe organy regulacyjne powinny być odpowiedzialne za zapewnienie egzekwowania niniejszego rozporządzenia w państwach członkowskich. W tym celu powinny one posiadać niezbędne uprawnienia dochodzeniowe umożliwiające im skuteczną realizację tego zadania. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z prawem krajowym i mogą podlegać odpowiedniemu nadzorowi.
- (27) Agencja powinna zapewnić, aby niniejsze rozporządzenie było stosowane w sposób skoordynowany w całej Unii, spójny ze stosowaniem dyrektywy 2003/6/WE. W tym celu Agencja powinna, w stosownych przypadkach, opublikować niewiążące wytyczne dotyczące stosowania definicji określonych w niniejszym rozporządzeniu. Wytyczne te powinny między innymi poruszać zagadnienie dopuszczalnych praktyk rynkowych. Ponadto, ponieważ nadużycia na hurtowym rynku energii mają często wpływ na więcej niż jedno państwo członkowskie, Agencja powinna odgrywać ważną rolę w zapewnianiu, aby dochodzenia prowadzono w skuteczny i spójny sposób. W tym celu Agencja powinna mieć możliwość żądania współpracy i koordynowania działalności grup dochodzeniowych składających się z przedstawicieli zainteresowanych krajowych organów regulacyjnych oraz, w stosownych przypadkach, innych organów, w tym krajowych organów ds. konkurencji.
- (28) Agencja powinna posiadać odpowiednie zasoby finansowe i ludzkie, aby właściwie wykonywać dodatkowe zadania powierzone jej na mocy niniejszego rozporządzenia. W tym celu zadania te powinny zostać należycie uwzględnione w procedurze ustalania, realizacji i kontroli jej budżetu, określonej w art. 23 i 24 rozporządzenia (WE) nr 713/2009. Władza budżetowa powinna zapewnić przestrzeganie najwyższych standardów skuteczności.
- (29) Krajowe organy regulacyjne, właściwe organy finansowe państw członkowskich oraz, w stosownych przypadkach, krajowe organy ds. konkurencji, powinny ze sobą współpracować w celu zapewnienia skoordynowanego podejścia do zwalczania nadużyć na hurtowych rynkach energii obejmujących zarówno rynki towarowe, jak i rynki instrumentów pochodnych. Współpraca ta powinna obejmować wymianę informacji dotyczących podejrzeń, że na hurtowych rynkach energii dochodzi lub doszło do popełnienia czynów, które mogą stanowić naruszenie niniejszego rozporządzenia, dyrektywy 2003/6/WE lub prawa konkurencji. Ponadto współpraca ta powinna przyczyniać się do spójnego i konsekwentnego podejścia do dochodzeń i postępowań sądowych.

- (30) Ważne jest, aby osoby otrzymujące informacje poufne zgodnie z niniejszym rozporządzeniem podlegały obowiązkowi zachowania tajemnicy służbowej. Agencja, krajowe organy regulacyjne, właściwe organy finansowe państw członkowskich oraz krajowe organy ds. konkurencji powinny zapewniać poufność, integralność i ochronę informacji, które otrzymują.
- (31) Ważne jest, aby sankcje za naruszenie niniejszego rozporządzenia były proporcjonalne, skuteczne i odstraszające oraz aby odzwierciedlały wagę naruszeń, szkodę wyrządzoną konsumentom oraz potencjalne korzyści osiągnięte w wyniku obrotu prowadzonego w oparciu o informacje wewnętrzne i manipulację na rynku. Sankcje te powinny być stosowane zgodnie z prawem krajowym. Uznając wzajemne oddziaływanie obrotu instrumentami pochodnymi związanymi z energią elektryczną i gazem ziemnym oraz obrotu samą energią elektryczną i gazem ziemnym, sankcje za naruszenie niniejszego rozporządzenia powinny być zbieżne z sankcjami przyjętymi przez państwa członkowskie w ramach wdrażania dyrektywy 2003/6/WE. Uwzględniając konsultacje dotyczące komunikatu Komisji z dnia 12 grudnia 2010 r. zatytułowanego „Wzmocnienie systemów sankcji w branży usług finansowych”, Komisja powinna rozważyć przedłożenie wniosków mających na celu harmonizację minimalnych standardów w zakresie systemów sankcji w państwach członkowskich w odpowiednich ramach czasowych. Niniejsze rozporządzenie nie wpływa ani na krajowe przepisy dotyczące środków dowodowych, ani na obowiązki krajowych organów regulacyjnych i sądów państw członkowskich odnoszące się do ustalenia stosownych okoliczności sprawy, pod warunkiem że przepisy te i obowiązki są zgodne z zasadami ogólnymi prawa Unii.
- (32) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zapewnienie zharmonizowanych ram w celu zapewnienia przejrzystości i integralności hurtowych rynków energii, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot, zakres stosowania i związek z innymi przepisami Unii

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy zakazujące stanowiących nadużycia praktyk wpływających na hurtowe rynki energii, które są spójne z przepisami mającymi zastosowanie do rynków finansowych oraz z właściwym funkcjonowaniem tych hurtowych rynków energii, przy jednoczesnym uwzględnieniu ich specyfiki. Niniejsze rozporządzenie przewiduje monitorowanie hurtowych rynków energii przez Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki („Agencję”) w ścisłej współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi i z

uwzględnieniem wzajemnych oddziaływań między systemem handlu uprawnieniami do emisji a hurtowymi rynkami energii.

2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do obrotu produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym. Art. 3 i 5 niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, które są instrumentami finansowymi i do których stosuje się art. 9 dyrektywy 2003/6/WE. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla dyrektyw 2003/6/WE i 2004/39/WE, a także dla stosowania europejskiego prawa konkurencji w odniesieniu do praktyk objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia.

3. Agencja, krajowe organy regulacyjne, EUNGiPW, właściwe organy finansowe państw członkowskich oraz, w stosownych przypadkach, krajowe organy ds. konkurencji współpracują ze sobą w celu zapewnienia stosowania skoordynowanego podejścia do egzekwowania stosownych przepisów, w przypadku gdy działania dotyczą jednego lub większej liczby instrumentów finansowych, do których stosuje się art. 9 dyrektywy 2003/6/WE, a także jednego lub większej liczby produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, do których stosuje się art. 3, 4 i 5 niniejszego rozporządzenia.

4. Rada administracyjna Agencji zapewnia, aby Agencja wykonywała zadania powierzone jej na mocy niniejszego rozporządzenia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i z rozporządzeniem (WE) nr 713/2009.

5. Dyrektor Agencji konsultuje się z radą organów regulacyjnych Agencji w sprawie wszystkich aspektów wdrażania niniejszego rozporządzenia oraz należyście uwzględnić jej porady i opinie.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „informacja wewnętrzna” oznacza informację o szczegółowym charakterze, która nie została podana do publicznej wiadomości, która dotyczy – bezpośrednio lub pośrednio – jednego lub większej liczby produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym i która, jeżeli zostałaby podana do wiadomości publicznej, mogłaby znacząco wpłynąć na ceny tych produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym.

Na użytek niniejszej definicji „informacja” oznacza:

- a) informację, co do której istnieje wymóg podania do publicznej wiadomości zgodnie z rozporządzeniami (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009, w tym również z wytycznymi i kodeksami sieci przyjętymi na podstawie tych rozporządzeń;
- b) informację dotyczącą zdolności i wykorzystania instalacji służących produkcji, magazynowaniu lub przesyłowi energii elektrycznej lub gazu ziemnego lub zużywających energię elektryczną lub gaz ziemny, lub informację dotyczącą zdolności i wykorzystania instalacji skroplonego gazu ziemnego (LNG), w tym również planowanej i nieplanowanej niedostępności tych instalacji;

- c) informację, co do której istnieje wymóg ujawnienia zgodnie z przepisami ustawowymi lub regulacyjnymi na szczeblu unijnym lub krajowym, z zasadami rynkowymi oraz umowami lub zwyczajami obowiązującymi na danym hurtowym rynku energii, w zakresie, w jakim taka informacja mogłaby znacząco wpłynąć na ceny produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym; oraz
- d) inną informację, na której rozsądny uczestnik rynku mógłby częściowo oprzeć swoją decyzję o zawarciu transakcji lub złożeniu zlecenia dotyczących takiego produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym.

Uznaje się, że informacja ma szczegółowy charakter, jeśli wskazuje na zbiór istniejących okoliczności lub okoliczności, których zaistnienie w uzasadniony sposób można się spodziewać, lub na wydarzenie, które wystąpiło lub którego wystąpienia można w uzasadniony sposób się spodziewać, a także jeśli jest ona wystarczająco konkretna, aby umożliwić wyciągnięcie wniosku dotyczącego możliwego wpływu tego zbioru okoliczności lub wydarzenia na ceny produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym;

2) „manipulacja na rynku” oznacza:

- a) zawieranie jakiejkolwiek transakcji lub składanie jakiegokolwiek zlecenia dotyczących produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym:
- (i) które generują lub mogłyby generować fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny;
- (ii) poprzez którą to transakcję lub zlecenie osoba lub osoby działające w porozumieniu kształtują lub próbują kształtować cenę jednego lub kilku produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym na sztucznym poziomie, chyba że osoba zawierająca taką transakcję lub składająca takie zlecenie wykaże, że przyczyny jej działania są zgodne z prawem, a taka transakcja lub takie zlecenie są zgodne z praktykami rynkowymi przyjętymi na danym hurtowym rynku energii; lub
- (iii) które stosują lub próbują stosować fikcyjne mechanizmy lub wszelkie inne formy oszustwa lub podstęp, które generują lub mogłyby generować fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny;

lub

- b) rozpowszechnianie poprzez media, w tym Internet, lub wszelkimi innymi sposobami informacji, która generuje lub mogłaby generować fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu

na takie produkty lub ich ceny, w tym rozpowszechnianie plotek oraz fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji, jeżeli osoba je rozpowszechniająca wiedziała lub powinna była wiedzieć, że informacja ta jest fałszywa lub wprowadza w błąd.

Gdy informacja jest rozpowszechniana w ramach działalności dziennikarskiej lub ekspresji artystycznej, takie rozpowszechnianie informacji ocenia się, uwzględniając przepisy regulujące wolność prasy i wolność słowa w innych mediach, chyba że:

- (i) osoby te osiągają – bezpośrednio lub pośrednio – korzyści lub zyski z rozpowszechniania danej informacji; lub
- (ii) ujawnienie lub rozpowszechnianie następuje z zamiarem wprowadzenia w błąd rynku w odniesieniu do podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny;

3) „próba manipulacji na rynku” oznacza:

- a) zawieranie jakiejkolwiek transakcji, składanie jakiegokolwiek zamówienia lub podejmowanie wszelkich innych działań dotyczących produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym z zamiarem:
- (i) wygenerowania fałszywych lub wprowadzających w błąd sygnałów dotyczących podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny;
- (ii) kształtowania ceny jednego lub kilku produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym na sztucznym poziomie, chyba że osoba zawierająca transakcje lub składająca zlecenia wykaże, że przyczyny jej działania są zgodne z prawem, a taka transakcja lub takie zlecenie są zgodne z praktykami rynkowymi przyjętymi na danym hurtowym rynku energii; lub
- (iii) stosowania fikcyjnego mechanizmu lub innych form oszustwa lub podstęp, które generują lub mogłyby generować fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny;

lub

- b) rozpowszechnianie informacji za pośrednictwem mediów, w tym Internetu, lub innych środków z zamiarem wygenerowania fałszywych lub wprowadzających w błąd sygnałów dotyczących podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny;

4) „produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym” oznaczają następujące umowy i instrumenty pochodne bez względu na miejsce i sposób prowadzonego nimi obrotu:

- a) kontrakty na dostawę energii elektrycznej lub gazu ziemnego w przypadku gdy dostawa ma miejsce w Unii;

- b) instrumenty pochodne dotyczące energii elektrycznej lub gazu ziemnego wytwarzanych, sprzedawanych lub dostarczanych w Unii;
- c) kontrakty dotyczące przesyłu energii elektrycznej lub gazu ziemnego w Unii;
- d) instrumenty pochodne dotyczące przesyłu energii elektrycznej lub gazu ziemnego w Unii.

Kontrakty na dostawę i dystrybucję energii elektrycznej lub gazu ziemnego na potrzeby klientów końcowych nie stanowią produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym. Jednakże kontrakty dotyczące dostawy i dystrybucji energii elektrycznej lub gazu ziemnego do klientów końcowych o zdolności konsumpcji większej niż próg określony w pkt 5 akapit drugi są traktowane jako produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym;

- 5) „zdolność konsumpcji” oznacza zużycie przez klienta końcowego energii elektrycznej albo gazu ziemnego przy wykorzystaniu przez niego swojej pełnej zdolności produkcyjnej. Obejmuje ono całe zużycie przez tego klienta jako pojedynczego podmiotu gospodarczego, w zakresie, w jakim zużycie ma miejsce na rynkach, na których ceny hurtowe są ze sobą wzajemnie powiązane.

Na użytek niniejszej definicji nie jest uwzględniana zdolność konsumpcji w pojedynczych zakładach o zdolności konsumpcji mniejszej niż 600 GWh rocznie, kontrolowanych przez jeden podmiot gospodarczy, w zakresie, w jakim zakłady te nie wywierają wspólnego wpływu na ceny na hurtowym rynku energii, ponieważ są zlokalizowane na różnych właściwych rynkach geograficznych;

- 6) „hurtowy rynek energii elektrycznej” oznacza każdy rynek w obrębie Unii, na którym prowadzony jest obrót produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym;
- 7) „uczestnik rynku” oznacza każdą osobę, w tym operatorów systemów przesyłowych, która przeprowadza transakcje, obejmujące składanie zleceń, na co najmniej jednym hurtowym rynku energii;
- 8) „osoba” oznacza osobę fizyczną lub prawną;
- 9) „właściwy organ finansowy” oznacza właściwy organ wyznaczony zgodnie z procedurą określoną w art. 11 dyrektywy 2003/6/WE;
- 10) „krajowy organ regulacyjny” oznacza krajowy organ regulacyjny wyznaczony zgodnie z art. 35 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej⁽¹⁾ lub art. 39 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego⁽²⁾;
- 11) „operator systemu przesyłowego” ma znaczenie określone w art. 2 pkt 4 dyrektywy 2009/72/WE i w art. 2 pkt 4 dyrektywy 2009/73/WE;

- 12) „jednostka dominująca” oznacza jednostkę dominującą w rozumieniu art. 1 i 2 siódmej dyrektywy Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. przyjętej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych⁽³⁾;
- 13) „jednostka powiązana” oznacza przedsiębiorstwo zależne albo inną jednostkę, w której posiadane są udziały kapitałowe, albo jednostkę pozostającą z inną jednostką w związku w rozumieniu w art. 12 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG;
- 14) „dystrybucja gazu ziemnego” ma znaczenie określone w art. 2 pkt 5 dyrektywy 2009/73/WE;
- 15) „dystrybucja energii elektrycznej” ma znaczenie określone w art. 2 pkt 5 dyrektywy 2009/72/WE.

Artykuł 3

Zakaz wykorzystywania informacji wewnętrznych

1. Osobom posiadającym informację wewnętrzną dotyczącą produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym zakazuje się:

- a) wykorzystywania takiej informacji poprzez nabywanie lub zbywanie lub próbę nabycia lub zbycia, na rachunek własny lub na rachunek osoby trzeciej, bezpośrednio lub pośrednio, produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, których informacja ta dotyczy;
- b) ujawniania takiej informacji jakiegokolwiek innej osobie, chyba że takie ujawnianie odbywa się w ramach standardowych czynności wykonywanych przez te osoby w ramach zatrudnienia, wykonywania swojego zawodu lub obowiązków;
- c) zalecania innej osobie, w oparciu o informację wewnętrzną, nabycia lub zbycia produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, do których odnosi się ta informacja, lub nakłaniania innej osoby, w oparciu o informację wewnętrzną, do nabycia lub zbycia takich produktów.

2. Zakaz ustanowiony w ust. 1 ma zastosowanie do następujących osób będących w posiadaniu informacji wewnętrznej dotyczącej produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym:

- a) członków organów administrujących, zarządczych lub nadzorczych przedsiębiorstwa;
- b) osób posiadających udziały w kapitale przedsiębiorstwa;
- c) osób posiadających dostęp do informacji z tytułu zatrudnienia, wykonywania swojego zawodu lub obowiązków;
- d) osób, które uzyskały takie informacje w wyniku działania przestępczego;
- e) osób, które wiedzą lub powinny wiedzieć, że dana informacja stanowi informację wewnętrzną.

⁽¹⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55.

⁽²⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94.

⁽³⁾ Dz.U. L 193 z 18.7.1983, s. 1.

3. Ust. 1 lit. a) i c) niniejszego artykułu nie ma zastosowania do operatorów systemów przesyłowych nabywających energię elektryczną lub gaz ziemny w celu zapewnienia bezpiecznego i pewnego funkcjonowania systemu zgodnie ze swoimi obowiązkami na podstawie art. 12 lit. d) i e) dyrektywy 2009/72/WE lub art. 13 ust. 1 lit. a) i c) dyrektywy 2009/73/WE.

4. Niniejszego artykułu nie stosuje się do:

a) transakcji przeprowadzanych w ramach wykonania zobowiązania, które stało się wymagalne, dotyczącego nabycia lub zbycia produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, w przypadku gdy zobowiązanie to wynika z umowy zawartej lub zamówienia złożonego zanim dana osoba weszła w posiadanie informacji wewnętrznej;

b) transakcji przeprowadzanych przez producentów energii elektrycznej i gazu ziemnego, operatorów instalacji magazynowych gazu ziemnego lub operatorów instalacji do importu LNG wyłącznie w celu pokrycia bezpośrednich strat fizycznych wynikających z nieplanowych przestojów, w przypadku gdy niezawarcie takich transakcji spowodowałoby, że uczestnik rynku nie byłby w stanie wypełnić istniejących zobowiązań umownych lub gdy działanie takie podejmowane jest w porozumieniu z operatorem lub operatorami systemów przesyłowych, których to dotyczy, w celu zapewnienia bezpiecznego i pewnego funkcjonowania systemu. W takiej sytuacji stosowne informacje dotyczące transakcji przekazywane są Agencji i krajowemu organowi regulacyjnemu. Ten obowiązek sprawozdawczy pozostaje bez uszczerbku dla obowiązku określonego w art. 4 ust. 1;

c) uczestników rynku działających według krajowych przepisów obowiązujących w sytuacji wyjątkowej, w przypadku interwencji organów krajowych mającej na celu zapewnienie dostaw energii elektrycznej lub gazu ziemnego i zawieszenia mechanizmów rynkowych w danym państwie członkowskim lub jego części. W takim przypadku organ właściwy do sporządzania planów awaryjnych zapewnia podanie informacji do wiadomości publicznej zgodnie z art. 4.

5. W przypadku gdy osoba będąca w posiadaniu informacji wewnętrznej dotyczącej produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym jest osobą prawną, zakazy ustanowione w ust. 1 stosuje się również do osób fizycznych, które biorą udział w podejmowaniu decyzji o przeprowadzeniu transakcji na rachunek danej osoby prawnej.

6. Gdy informacje są rozpowszechniane w ramach działalności dziennikarskiej lub ekspresji artystycznej, takie rozpowszechnianie informacji ocenia się, uwzględniając przepisy dotyczące wolności prasy i wolności słowa w innych mediach, chyba że:

a) osoby te osiągną – bezpośrednio lub pośrednio – korzyści lub zyski z rozpowszechniania danych informacji; lub

b) ujawnienie lub rozpowszechnianie informacji następuje z zamiarem wprowadzenia w błąd rynku w odniesieniu do podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny.

Artykuł 4

Obowiązek podawania informacji wewnętrznej do wiadomości publicznej

1. Uczestnicy rynku skutecznie i w odpowiednim czasie podają do publicznej wiadomości posiadane przez nich informacje wewnętrzne dotyczące przedsiębiorstwa lub instalacji, których dany uczestnik rynku lub jego jednostka dominująca, lub jednostka powiązana jest właścicielem lub które kontroluje lub w stosunku do których dany uczestnik rynku lub taka jednostka odpowiada za kwestie operacyjne w całości lub w części. Takie ujawnienie obejmuje informacje dotyczące zdolności i wykorzystania instalacji służących produkcji, magazynowaniu przesyłowi energii elektrycznej lub gazu ziemnego lub zużywających energię elektryczną lub gaz ziemny bądź informacje dotyczące zdolności i wykorzystania instalacji skroplonego gazu ziemnego (LNG), w tym dotyczące planowanej i nieplanowanej niedostępności tych instalacji.

2. Uczestnik rynku może, na własną odpowiedzialność, w drodze wyjątku opóźnić podanie informacji wewnętrznej do wiadomości publicznej, aby nie naruszyć swych uzasadnionych interesów, pod warunkiem że takie opóźnienie prawdopodobnie nie wprowadzi w błąd opinii publicznej i pod warunkiem że jest on w stanie zapewnić poufność tej informacji oraz nie podejmuje w oparciu o tę informację decyzji dotyczących obrotu produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym. W takim przypadku uczestnik rynku niezwłocznie przekazuje tę informację wraz z uzasadnieniem opóźnienia podania jej do wiadomości publicznej Agencji oraz odpowiedniemu krajowemu organowi regulacyjnemu, z uwzględnieniem art. 8 ust. 5.

3. W każdym przypadku, gdy uczestnik rynku lub osoba przez niego zatrudniona bądź działająca w jego imieniu ujawnia informację wewnętrzną dotyczącą produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym w ramach normalnych czynności wykonywanych przez tę osobę w ramach zatrudnienia, wykonywania swojego zawodu lub obowiązków, jak określono w art. 3 ust. 1 lit. b), ten uczestnik rynku lub ta osoba zapewnia równoczesne, kompletne i skuteczne podanie tej informacji do wiadomości publicznej. W przypadku niezamierzonego ujawnienia uczestnik rynku zapewnia całkowite i skuteczne podanie informacji do wiadomości publicznej możliwie najszybciej po jej niezamierzonym ujawnieniu. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania, w przypadku gdy osoba otrzymująca informację jest zobowiązana do zachowania jej poufności, bez względu na to, czy taki obowiązek wynika z przepisów ustawowych, wykonawczych, postanowień umowy lub statutu spółki, lub ze zobowiązań umownych.

4. Publikacja informacji wewnętrznej, w tym informacji w formie zagregowanej, polega na jej jednoczesnym, kompletnym i skutecznym podaniu do wiadomości publicznej zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 714/2009 lub rozporządzeniem (WE) nr 715/2009, lub wytycznymi i kodeksami sieci przyjętymi na podstawie tych rozporządzeń.

5. Jeżeli operator systemu przesyłowego został zwolniony z obowiązku podawania niektórych danych do wiadomości publicznej na podstawie rozporządzeń (WE) nr 714/2009 lub rozporządzenia (WE) nr 715/2009, operator ten jest tym samym zwolniony z obowiązku określonego w ust. 1 niniejszego artykułu w odniesieniu do tych danych.

6. Ust. 1 i 2 pozostają bez uszczerbku dla obowiązków uczestników rynku wynikających z dyrektyw 2009/72/WE i 2009/73/WE, rozporządzeń (WE) nr 714/2009 oraz (WE) nr 715/2009, w tym wytycznych i kodeksów sieci przyjętych na podstawie tych dyrektyw i rozporządzeń, w szczególności w odniesieniu do terminu i sposobu podania informacji do wiadomości publicznej.

7. Ust. 1 i 2 pozostają bez uszczerbku dla prawa uczestników rynku do opóźnienia ujawnienia szczególnie chronionych informacji dotyczących ochrony infrastruktury krytycznej określonych w art. 2 lit. d) dyrektywy Rady 2008/114/WE z dnia 8 grudnia 2008 r. w sprawie rozpoznawania i wyznaczania europejskiej infrastruktury krytycznej oraz oceny potrzeb w zakresie poprawy jej ochrony⁽¹⁾, jeżeli informacje te zostały opatrzone klauzulą tajności w ich państwie.

Artykuł 5

Zakaz manipulacji na rynku

Zabrania się dokonywania lub usiłowania manipulacji na hurtowych rynkach energii.

Artykuł 6

Techniczna aktualizacja definicji informacji wewnętrznej i manipulacji na rynku

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 20 w celu:

- a) harmonizacji definicji określonych w art. 2 pkt 1, 2, 3 i 5, w celu zapewnienia spójności z innymi odpowiednimi przepisami Unii w obszarze usług finansowych i energii; oraz
  - b) aktualizacji tych definicji w wyłącznym celu uwzględnienia przyszłej sytuacji na hurtowych rynkach energii.
2. Akty delegowane, o których mowa w ust. 1, uwzględniają co najmniej:
- a) specyfikę funkcjonowania hurtowych rynków energii, w tym szczególne cechy rynku energii elektrycznej i gazu, oraz wzajemne oddziaływanie rynków towarowych i rynków instrumentów pochodnych;
  - b) możliwość manipulacji obejmującej kilka państw, między rynkiem energii elektrycznej i rynkiem gazu oraz na rynkach towarowych i rynkach instrumentów pochodnych;
  - c) potencjalny wpływ faktycznej lub planowanej wielkości produkcji, zużycia, wykorzystania zdolności przesyłowych lub wykorzystania pojemności magazynowej na ceny obowiązujące na hurtowych rynkach energii; oraz

d) kodeksy sieci i wytyczne ramowe przyjęte zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 714/2009 i rozporządzeniem (WE) nr 715/2009.

Artykuł 7

Monitorowanie rynku

1. Agencja monitoruje działalność handlową, której przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, w celu wykrywania transakcji zawieranych w oparciu o informacje wewnętrzne oraz manipulacje na rynku i w celu zapobiegania takim transakcjom. Agencja gromadzi dane na potrzeby oceny i monitorowania hurtowych rynków energii zgodnie z art. 8.

2. Krajowe organy regulacyjne współpracują na szczeblu regionalnym oraz z Agencją przy monitorowaniu hurtowych rynków energii, o którym mowa w ust. 1. W tym celu krajowym organom regulacyjnym zapewnia się dostęp do stosownych informacji będących w posiadaniu Agencji, zgromadzonych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 2. Krajowe organy regulacyjne mogą również monitorować działalność handlową, której przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, na szczeblu krajowym.

Państwa członkowskie mogą umożliwić krajowemu organowi ds. konkurencji lub jednostce ds. monitorowania rynku, ustanowionej w tym organie, prowadzenie monitorowania rynku z krajowym organem regulacyjnym. Podczas prowadzenia takiego monitorowania rynku krajowy organ ds. konkurencji lub jednostka ds. monitorowania rynku muszą posiadać takie same prawa i obowiązki jak krajowy organ regulacyjny na podstawie akapitu pierwszego niniejszego ustępu, ust. 3 akapitu drugiego zdanie drugie niniejszego artykułu, art. 4 ust. 2 zdanie drugie, art. 8 ust. 5 zdanie pierwsze oraz art. 16.

3. Agencja przynajmniej raz do roku składa Komisji sprawozdanie ze swojej działalności prowadzonej na podstawie niniejszego rozporządzenia i podaje to sprawozdanie do publicznej wiadomości. W sprawozdaniach tych Agencja ocenia działanie i przejrzystość różnych kategorii rynków i sposobów prowadzenia obrotu oraz może wydawać Komisji zalecenia dotyczące zasad rynkowych, norm i procedur mogących poprawić integralność i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Może również ocenić, czy określenie minimalnych wymogów w odniesieniu do zorganizowanych rynków może przyczynić się do zwiększenia przejrzystości rynku. Sprawozdania te można łączyć ze sprawozdaniem, o którym mowa w art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 713/2009.

Agencja może wydawać Komisji zalecenia dotyczące danych na temat transakcji, w tym zleceń, które uważa za konieczne do skutecznego i wydajnego monitorowania hurtowych rynków energii. Przed wydaniem takich zaleceń Agencja konsultuje się z zainteresowanymi stronami, w szczególności z krajowymi organami regulacyjnymi, właściwymi organami finansowymi w państwach członkowskich, krajowymi organami ds. konkurencji oraz z EUNGIPW.

Wszystkie zalecenia powinny być udostępniane Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji oraz podawane do publicznej wiadomości.

⁽¹⁾ Dz.U. L 345 z 23.12.2008, s. 75.

Artykuł 8

Gromadzenie danych

1. Uczestnicy rynku lub w ich imieniu osoba lub organ wymienione w ust. 4 lit. b)–f) przekazują Agencji dane na temat transakcji zawieranych na hurtowych rynkach energii, w tym składanych zleceń. Zgłaszane informacje zawierają precyzyjne określenie produktów energetycznych nabywanych i sprzedawanych w obrocie hurtowym, uzgodnione ceny i ilości, daty i godziny wykonania transakcji, ich strony i beneficjentów, a także wszelkie inne istotne informacje. Podczas gdy ogólna odpowiedzialność spoczywa na uczestnikach rynku, w momencie otrzymania informacji od osoby lub organu wymienionych w ust. 4 lit. b)–f) powyższy obowiązek sprawozdawczy uczestnika rynku uznaje się za wypełniony.

2. Komisja w drodze aktów wykonawczych:

- a) sporządza wykaz kontraktów i instrumentów pochodnych, w tym zleceń, które objęte są wymogiem zgłoszenia zgodnie z ust. 1, oraz w stosownych przypadkach odpowiednich progów minimalnych stosowanych przy zgłaszaniu transakcji;
- b) przyjmuje jednolite zasady przekazywania informacji, które mają być zgłaszane zgodnie z ust.1;
- c) określa termin i formę przekazywania takich informacji.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 21 ust. 2. Uwzględniają one istniejące systemy sprawozdawcze.

3. Osoby, o których mowa w ust. 4 lit. a)–d), które dokonały zgłoszenia transakcji zgodnie z dyrektywą 2004/39/WE lub z mającymi zastosowanie przepisami Unii dotyczącymi obrotu instrumentami pochodnymi, partnerów centralnych i repozytoriów transakcji, nie podlegają podwójnym obowiązkom sprawozdawczym w odniesieniu do tych transakcji.

Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego niniejszego ustępu akty wykonawcze, o których mowa w ust. 2, mogą umożliwiać rynkom regulowanym oraz systemom kojarzenia zleceń lub systemom zgłaszania transakcji przekazywanie Agencji danych na temat transakcji na hurtowych rynkach energii.

4. Na użytek ust. 1 informacje przekazują:

- a) uczestnik rynku;
- b) osoba trzecia działająca w imieniu uczestnika rynku;
- c) system zgłaszania transakcji;
- d) rynek regulowany, system kojarzenia zleceń lub inna osoba zajmująca się zawodowo pośrednictwem w zawieraniu transakcji;

e) repozytoria transakcji zarejestrowane lub uznane na podstawie mających zastosowanie przepisów Unii dotyczących obrotu instrumentami pochodnymi, partnerów centralnych i repozytoriów transakcji; lub

f) właściwy organ, który otrzymał informacje zgodnie z art. 25 ust. 3 dyrektywy 2004/39/WE lub EUNGiPW, jeśli otrzymał informacje zgodnie z z mającymi zastosowanie przepisami Unii dotyczącymi obrotu instrumentami pochodnymi, partnerów centralnych i repozytoriów transakcji.

5. Na potrzeby monitorowania obrotu na hurtowych rynkach energii uczestnicy rynku przekazują Agencji oraz krajowym organom regulacyjnym informacje na temat zdolności i wykorzystania instalacji służących do produkcji, magazynowania, przesyłu energii elektrycznej lub gazu ziemnego lub zużywających energię elektryczną lub gaz ziemny bądź informacje dotyczące zdolności i wykorzystania instalacji skroplonego gazu ziemnego (LNG), w tym dotyczące planowanej i nieplanowanej niedostępności tych instalacji. Obowiązek sprawozdawczy spoczywający na uczestnikach rynku jest minimalizowany poprzez gromadzenie niezbędnych informacji lub ich części z istniejących źródeł w przypadkach, gdy jest to możliwe.

6. Komisja w drodze aktów wykonawczych:

- a) przyjmuje jednolite zasady dotyczące zgłaszania informacji, przekazywanych zgodnie z ust. 5, oraz w stosownych przypadkach odpowiednich progów stosowanych przy zgłaszaniu informacji;
- b) określa termin i formę przekazywania takich informacji.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 21 ust. 2. Uwzględniają one istniejące obowiązki sprawozdawcze na mocy rozporządzeń (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009.

Artykuł 9

Rejestracja uczestników rynku

1. Uczestnicy rynku zawierający transakcje, które mają być zgłaszane Agencji na podstawie art. 8 ust. 1, rejestrują się w krajowym organie regulacyjnym w państwie członkowskim, w którym mają siedzibę lub w którym stale zamieszkują, lub jeżeli nie posiadają siedziby w Unii lub nie zamieszkują w Unii, w państwie członkowskim, w którym prowadzą działalność.

Uczestnik rynku rejestruje się tylko w jednym krajowym organie regulacyjnym. Państwa członkowskie nie wymagają od uczestnika rynku zarejestrowanego w innym państwie członkowskim ponownej rejestracji.

Rejestracja uczestników rynku nie wpływa na obowiązek przestrzegania mających zastosowanie przepisów dotyczących obrotu i bilansowania.

2. Nie później niż trzy miesiące od daty przyjęcia przez Komisję aktów wykonawczych określonych w art. 8 ust. 2 krajowe organy regulacyjne tworzą krajowe rejestry uczestników rynku, które na bieżąco aktualizują. W rejestrze każdy uczestnik rynku otrzymuje niepowtarzalny identyfikator; rejestr zawiera informacje wystarczające do identyfikacji uczestnika rynku, w tym stosowne informacje dotyczące jego numeru VAT, adresu siedziby, osób odpowiedzialnych za decyzje operacyjne i handlowe oraz najwyższej jednostki kontroli lub beneficjenta działalności handlowej prowadzonej przez uczestnika rynku.

3. Krajowe organy regulacyjne przekazują Agencji informacje zawarte w ich rejestrach krajowych w formacie ustalonym przez Agencję. Agencja określa ten format we współpracy z tymi organami i publikuje go do dnia 29 czerwca 2012 r. W oparciu o informacje przekazane przez krajowe organy regulacyjne Agencja tworzy europejski rejestr uczestników rynku. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy posiadają dostęp do rejestru europejskiego. Z zastrzeżeniem art. 17 Agencja może zdecydować o publicznym udostępnieniu rejestru europejskiego lub jego fragmentów, pod warunkiem że nie zostaną ujawnione szczególnie chronione informacje handlowe dotyczące poszczególnych uczestników rynku.

4. Uczestnicy rynku, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, składają w krajowym organie regulacyjnym formularz rejestracyjny przed zawarciem transakcji, która musi zostać zgłoszona Agencji na podstawie art. 8 ust. 1.

5. Uczestnicy rynku, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie powiadamiają krajowy organ regulacyjny o zmianach danych przekazanych w formularzu rejestracyjnym.

Artykuł 10

Wymiana informacji między Agencją a innymi organami

1. Agencja tworzy mechanizmy umożliwiające udostępnienie informacji, które otrzymuje zgodnie z art. 7 ust. 1 i art. 8, krajowym organom regulacyjnym, właściwym organom finansowym państw członkowskich, krajowym organom ds. konkurencji, EUNGiPW oraz innym odpowiednim organom. Przed stworzeniem takich mechanizmów Agencja konsultuje się z tymi organami.

2. Agencja zapewnia dostęp do mechanizmów, o których mowa w ust. 1, wyłącznie organom, które stworzyły systemy umożliwiające Agencji spełnienie wymogów art. 12 ust. 1.

3. Repozytoria transakcji zarejestrowane lub uznane na podstawie mających zastosowanie przepisów Unii dotyczących obrotu instrumentami pochodnymi, partnerów centralnych i repozytoriów transakcji udostępniają Agencji odpowiednie informacje dotyczące produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym i instrumentów pochodnych bazujących na uprawnieniach do emisji, które gromadzą.

EUNGiPW przekazuje Agencji sprawozdania dotyczące transakcji, których przedmiotem są produkty energetyczne sprzeda-

wane w obrocie hurtowym, otrzymane na podstawie art. 25 ust. 3 dyrektywy 2004/39/WE oraz podstawie mających zastosowanie przepisów Unii dotyczących obrotu instrumentami pochodnymi, partnerów centralnych i repozytoriów transakcji. Właściwe organy otrzymujące sprawozdania dotyczące transakcji, których przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym na podstawie art. 25 ust. 3 dyrektywy 2004/39/WE, przekazują te sprawozdania Agencji.

Agencja i organy odpowiedzialne za nadzór nad obrotem uprawnieniami do emisji lub instrumentami pochodnymi bazującymi na uprawnieniach do emisji współpracują ze sobą i ustanawiają odpowiednie mechanizmy umożliwiające Agencji dostęp do zapisu transakcji takimi uprawnieniami i instrumentami pochodnymi, w przypadku gdy organy te gromadzą informacje dotyczące takich transakcji.

Artykuł 11

Ochrona danych

Niniejsze rozporządzenie nie narusza zobowiązań państw członkowskich w odniesieniu do przetwarzania przez nie danych osobowych na podstawie dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych⁽¹⁾ ani zobowiązań Agencji w trakcie wykonywania jej zadań w odniesieniu do przetwarzania przez nią danych osobowych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych⁽²⁾.

Artykuł 12

Niezawodność operacyjna

1. Agencja zapewnia poufność, integralność i ochronę informacji otrzymanych na podstawie art. 4 ust. 2 oraz art. 8 i 10. Agencja podejmuje wszelkie niezbędne kroki w celu zapobiegania przypadkom niewłaściwego wykorzystania i nieuprawnionego dostępu do informacji przechowywanych w swoich systemach.

Krajowe organy regulacyjne, właściwe organy finansowe państw członkowskich, krajowe organy ds. konkurencji, EUNGiPW i inne właściwe organy zapewniają poufność, integralność i ochronę informacji otrzymanych na podstawie art. 4 ust. 2, art. 7 ust. 2, art. 8 ust. 5 lub art. 10 oraz podejmują działania w celu zapobiegania wszelkim przypadkom niewłaściwego wykorzystania takich informacji.

Agencja określa źródła ryzyka operacyjnego i ogranicza je poprzez opracowanie odpowiednich systemów, mechanizmów kontroli i procedur.

⁽¹⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1.

2. Z zastrzeżeniem art. 17 Agencja może zdecydować o podaniu do publicznej wiadomości elementów informacji będących w jej posiadaniu, pod warunkiem że nie zostaną ujawnione ani nie mogą zostać z nich wyniosowane szczególnie chronione informacje handlowe dotyczące poszczególnych uczestników rynku lub poszczególnych transakcji, lub też poszczególnych rynków.

Z zachowaniem wymogów poufności Agencja udostępnia do celów naukowych swoją bazę danych zawierającą informacje handlowe niebędące informacjami szczególnie chronionymi.

Informacje są podawane do wiadomości publicznej lub udostępniane w celu zwiększenia przejrzystości hurtowych rynków energii, pod warunkiem że nie zachodzi prawdopodobieństwo, iż wywoła to jakiegokolwiek zakłócenia konkurencji na tych rynkach energii.

Agencja rozpowszechnia informacje w sprawiedliwy sposób zgodnie z zasadami przejrzystości, które określi i poda do wiadomości publicznej.

Artykuł 13

Wdrożenie zakazów nadużyć na rynku

1. Krajowe organy regulacyjne zapewniają stosowanie zakazów określonych w art. 3 i 5 oraz przestrzeganie obowiązku określonego w art. 4.

Każde państwo członkowskie zapewni do dnia 29 czerwca 2013 r., by krajowe organy regulacyjne posiadały uprawnienia w zakresie prowadzenia dochodzeń i egzekwowania przepisów niezbędne w celu wykonywania tej funkcji. Uprawnienia te wykonuje się w proporcjonalny sposób.

Uprawnienia te mogą być wykonywane:

- a) bezpośrednio;
- b) we współpracy z innymi organami; lub
- c) poprzez składanie wniosków do właściwych organów sądowych.

W stosownych przypadkach krajowe organy regulacyjne mogą wykonywać uprawnienia dochodzeniowe we współpracy z rynkami regulowanymi, systemami kojarzenia zleceń lub innymi osobami zajmującymi się zawodowo pośrednictwem w zawieraniu transakcji, o których mowa w art. 8 ust. 4 lit. d).

2. Uprawnienia w zakresie prowadzenia dochodzeń i egzekwowania przepisów, o których mowa w ust. 1, ograniczone są do celu dochodzenia. Wykonywane są zgodnie z prawem krajowym i obejmują prawo do:

- a) uzyskania dostępu do wszelkich odpowiednich dokumentów, w dowolnej formie, oraz prawo do otrzymania ich kopii;
- b) żądania informacji od każdej odpowiedniej osoby, w tym od osób, które biorą udział w przekazywaniu zleceń lub prowadzeniu przedmiotowych operacji, a także ich zwierzchników,

oraz, jeśli jest to konieczne, prawo do wzywania i przesłuchiwania takiej osoby lub takiego zwierzchnika;

- c) przeprowadzania kontroli na miejscu;
- d) żądania udostępnienia istniejących rejestrów połączeń telefonicznych i przesyłu danych;
- e) żądania zaprzestania działań sprzecznych z niniejszym rozporządzeniem lub aktami delegowanymi bądź aktami wykonawczymi przyjętymi na jego podstawie;
- f) wnioskowania do sądu o zamrożenie lub zajęcie majątku;
- g) żądania nałożenia przez sąd lub właściwy organ czasowego zakazu wykonywania zawodu.

Artykuł 14

Prawo do wniesienia odwołania

Państwa członkowskie zapewniają istnienie na poziomie krajowym odpowiednich mechanizmów umożliwiających stronie, której dotyczy decyzja krajowego organu regulacyjnego, odwołanie się do organu niezależnego od zaangażowanych stron oraz od rządów.

Artykuł 15

Obowiązki osób zajmujących się zawodowo pośrednictwem w zawieraniu transakcji

Każda osoba zawodowo organizująca transakcje, których przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, która ma uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że transakcja może stanowić naruszenie art. 3 lub 5, zobowiązana jest powiadomić o tym niezwłocznie krajowy organ regulacyjny.

Osoby zawodowo organizujące transakcje, których przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, tworzą i utrzymują skuteczne mechanizmy i procedury mające na celu identyfikację przypadków naruszenia art. 3 lub 5.

Artykuł 16

Współpraca na szczeblu unijnym i na szczeblu krajowym

1. Agencja dąży do zapewnienia skoordynowanej i spójnej realizacji przez krajowe organy regulacyjne ich zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia.

Agencja w razie potrzeby publikuje niewiążące wytyczne dotyczące stosowania definicji zawartych w art. 2.

Krajowe organy regulacyjne współpracują z Agencją oraz ze sobą nawzajem, w tym na szczeblu regionalnym, w celu wykonywania swoich obowiązków zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Krajowe organy regulacyjne, właściwe organy finansowe i krajowy organ ds. konkurencji w danym państwie członkowskim mogą ustanowić odpowiednie formy współpracy, aby zapewnić skuteczne i sprawne prowadzenie dochodzeń i egzekwowanie przepisów oraz przyczynić się do spójnego i konsekwentnego podejścia do dochodzeń, postępowań sądowych i egzekwowania niniejszego rozporządzenia oraz właściwych przepisów finansowych i prawa konkurencji.

2. Krajowe organy regulacyjne niezwłocznie informują Agencję, w możliwie jak najbardziej szczegółowy sposób, w przypadku gdy mają uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że w danym państwie członkowskim lub w innym państwie członkowskim dochodzi lub doszło do naruszenia niniejszego rozporządzenia.

W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny lub inny wyznaczony organ podejrzewa, że w innym państwie członkowskim dochodzi do popełnienia czynów mających wpływ na hurtowe rynki energii lub cenę produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym w tym państwie członkowskim, może wystąpić do Agencji o podjęcie działań zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu oraz jeżeli czyny te wpływają na instrumenty finansowe, do których zastosowanie ma art. 9 dyrektywy 2003/6/WE, o podjęcie działań zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.

3. W celu zapewnienia skoordynowanego i spójnego podejścia do nadużyć na hurtowych rynkach energii:

- a) krajowe organy regulacyjne informują właściwy organ finansowy w swoim państwie członkowskim oraz Agencję, w przypadku gdy mają uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że na hurtowych rynkach energii dochodzi lub doszło do popełnienia czynów, które stanowią przypadki nadużycia na rynku w rozumieniu dyrektywy 2003/6/WE i które mają wpływ na instrumenty finansowe, do których stosuje się art. 9 wspomnianej dyrektywy; w tym celu krajowe organy regulacyjne mogą podjąć odpowiednie formy współpracy z właściwymi organami finansowymi w swoim państwie członkowskim;
- b) Agencja informuje EUNGiPW oraz właściwy organ finansowy, w przypadku gdy ma uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że na hurtowych rynkach energii dochodzi lub doszło do popełnienia czynów, które stanowią przypadki nadużycia na rynku w rozumieniu dyrektywy 2003/6/WE i które mają wpływ na instrumenty finansowe, do których stosuje się art. 9 wspomnianej dyrektywy;
- c) właściwy organ finansowy państwa członkowskiego informuje EUNGiPW i Agencję, w przypadku gdy ma uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że na hurtowych rynkach energii w innym państwie członkowskim dochodzi lub doszło do popełnienia czynów naruszających art. 3 i 5;
- d) krajowe organy regulacyjne informują krajowy organ ds. konkurencji w swoim państwie członkowskim, Komisję oraz Agencję, w przypadku gdy mają uzasadnione podstawy,

aby podejrzewać, że na hurtowych rynkach energii dochodzi lub doszło do popełnienia czynów, które mogą stanowić naruszenie prawa konkurencji.

4. W celu wykonania swoich zadań na podstawie ust. 1, w przypadku gdy w oparciu o ocenę wstępną lub analizę Agencja podejrzewa naruszenie niniejszego rozporządzenia, jest ona uprawniona do:

- a) żądania od krajowego organu regulacyjnego lub większej liczby takich organów przekazania informacji dotyczących podejrzanego naruszenia przepisów;
- b) żądania od krajowego organu regulacyjnego lub większej liczby takich organów wszczęcia dochodzenia w sprawie podejrzanego naruszenia przepisów oraz podjęcia stosownych działań w celu usunięcia każdego stwierdzonego naruszenia. Decyzja w sprawie podjęcia stosownych działań w celu usunięcia stwierdzonego naruszenia pozostaje w gestii krajowego organu regulacyjnego, którego to dotyczy;
- c) w przypadku gdy uzna, że ewentualne naruszenie ma lub miało skutki transgraniczne, ustanowienia i koordynowania grupy dochodzeniowej składającej się z przedstawicieli zainteresowanych krajowych organów regulacyjnych w celu zbadania, czy i w którym państwie członkowskim doszło do naruszenia niniejszego rozporządzenia. W stosownych przypadkach Agencja może również zażądać udziału w pracach grupy dochodzeniowej przedstawicieli właściwego organu finansowego lub innego właściwego organu z jednego państwa członkowskiego lub większej ich liczby.

5. Krajowy organ regulacyjny, który otrzymuje żądanie przekazania informacji zgodnie z ust. 4 lit. a) lub otrzymuje żądanie wszczęcia dochodzenia w sprawie podejrzenia naruszenia przepisów zgodnie z ust. 4 lit. b), niezwłocznie podejmuje konieczne działania w celu zastosowania się do takiego żądania. Jeżeli ten krajowy organ regulacyjny nie jest w stanie natychmiast przekazać wymaganych informacji, powiadamia niezwłocznie Agencję o powodach nieprzekazania informacji.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego krajowy organ regulacyjny może odmówić zastosowania się do żądania, jeżeli:

- a) mogłoby to mieć niekorzystny wpływ na suwerenność lub bezpieczeństwo państwa członkowskiego, do którego skierowane jest żądanie udzielenia informacji;
- b) zostało już wszczęte postępowanie sądowe w sprawie tych samych działań i przeciwko tym samym osobom przed organami państwa członkowskiego, do którego skierowano żądanie; lub
- c) w państwie członkowskim, do którego skierowane jest żądanie, został już wydany prawomocny wyrok w stosunku do tych osób w związku z tymi samymi działaniami.

W każdym takim przypadku krajowy organ regulacyjny powiadamia Agencję, dostarczając możliwie najbardziej szczegółowych informacji na temat postępowania sądowego lub wyroku.

Krajowe organy regulacyjne uczestniczą w pracach grupy dochodzeniowej powołanej zgodnie z ust. 4 lit. c), udzielając wszelkiej niezbędnej pomocy. Prace grupy dochodzeniowej koordynuje Agencja.

6. Art. 15 ust. 1 ostatnie zdanie rozporządzenia (WE) nr 713/2009 nie ma zastosowania do Agencji w przypadku wykonywania przez nią swoich zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 17

Tajemnica służbowa

1. Wszelkie poufne informacje otrzymywane, wymieniane lub przekazywane na mocy niniejszego rozporządzenia podlegają wymogom dotyczącym tajemnicy służbowej określonym w ust. 2, 3 i 4.

2. Obowiązki zachowania tajemnicy służbowej podlegają:

- a) osoby pracujące obecnie lub w przeszłości dla Agencji;
- b) audytorzy i eksperci wykonujący prace na zlecenie Agencji;
- c) osoby pracujące obecnie lub w przeszłości dla krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów;
- d) audytorzy i eksperci wykonujący prace na zlecenie krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów, którzy otrzymują informacje poufne zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

3. Bez uszczerbku dla przypadków podlegających przepisom karnym, innych przepisów niniejszego rozporządzenia lub innych właściwych przepisów unijnych, informacji poufnych, które otrzymują w ramach pełnienia swoich obowiązków osoby, o których mowa w ust. 2, nie wolno ujawniać żadnej innej osobie lub organowi, z wyjątkiem informacji w postaci skróconej lub zbiorczej uniemożliwiających identyfikację poszczególnych uczestników rynku lub poszczególnych rynków.

4. Bez uszczerbku dla przypadków podlegających przepisom karnym Agencja, krajowe organy regulacyjne, właściwe organy finansowe państw członkowskich, EUNGiPW, instytucje lub osoby, które otrzymują informacje poufne na podstawie niniejszego rozporządzenia, mogą je wykorzystywać wyłącznie w ramach pełnienia swoich obowiązków oraz wykonywania swoich funkcji. Inne organy, instytucje lub osoby mogą wykorzystywać takie informacje do celów, w jakich zostały im przekazane, lub w ramach postępowania administracyjnego lub sądowego bezpośrednio dotyczącego wykonania tych funkcji. Organ otrzymujący informacje może wykorzystać je do innych celów, jeżeli Agencja, krajowe organy regulacyjne, właściwe organy finansowe państw członkowskich, EUNGiPW, instytucje lub osoby przekazujące takie informacje wyrażą na to zgodę.

5. Niniejszy artykuł nie stanowi dla właściwego organu w państwie członkowskim przeszkody w wymianie lub przekazywaniu zgodnie z prawem krajowym informacji poufnych,

o ile nie zostały uzyskane od organów innego państwa członkowskiego lub Agencji na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 18

Sankcje

Państwa członkowskie przyjmują przepisy dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia oraz podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, odstrasżające i proporcjonalne oraz muszą odzwierciedlać charakter, czas trwania i wagę naruszeń, szkody wyrządzone klientom oraz potencjalne korzyści osiągnięte w wyniku obrotu prowadzonego w oparciu o informacje wewnętrzne i manipulację na rynku.

Państwa członkowskie powiadamiają o tych przepisach Komisję najpóźniej do dnia 29 czerwca 2013 r. oraz niezwłocznie powiadamiają ją o wszystkich późniejszych ich zmianach.

Państwa członkowskie umożliwiają krajowemu organowi regulacyjnemu podanie do publicznej wiadomości środków lub sankcji nakładanych za naruszenie niniejszego rozporządzenia, chyba że takie ujawnienie wyrządziłoby nieproporcjonalną szkodę zaangażowanym stronom.

Artykuł 19

Stosunki międzynarodowe

W zakresie, w jakim jest to konieczne dla osiągnięcia celów określonych w niniejszym rozporządzeniu i bez uszczerbku dla odpowiednich kompetencji państw członkowskich i instytucji unijnych, w tym Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, Agencja może rozwijać kontakty i zawierać porozumienia administracyjne z organami nadzoru, organizacjami międzynarodowymi oraz z administracjami państw trzecich, w szczególności tymi, które wywierają wpływ na hurtowy rynek energii Unii, w celu promowania harmonizacji ram regulacyjnych. Ustalenia te nie mogą nakładać zobowiązań prawnych na Unię i jej państwa członkowskie ani uniemożliwiać państwom członkowskim i ich właściwym organom zawierania dwustronnych lub wielostronnych porozumień z tymi organami nadzoru, organizacjami międzynarodowymi i administracjami państw trzecich.

Artykuł 20

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Uprawnienie do przyjmowania aktów delegowanych powierza się Komisji na warunkach określonych w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 6, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 28 grudnia 2011 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed zakończeniem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 6, może zostać odwołane w dowolnym momencie przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu uprawnień staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność obowiązujących już aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 6 wchodzi w życie wyłącznie w przypadku braku sprzeciwu ze strony Parlamentu Europejskiego lub Rady w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub jeśli przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 25 października 2011 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
J. BUZEK
Przewodniczący

W imieniu Rady
M. DOWGIELEWICZ
Przewodniczący

Artykuł 21

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu zastosowanie ma art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 22

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 8 ust. 1, art. 8 ust. 3 akapit pierwszy oraz art. 8 ust. 4 i 5 stosuje się, począwszy od dnia przypadającego sześć miesięcy po dacie przyjęcia przez Komisję odpowiednich aktów wykonawczych, o których mowa w ust. 2 i 6 tego artykułu.

OŚWIADCZENIE KOMISJI

Komisja jest zdania, że progi dotyczące zgłaszania transakcji w rozumieniu art. 8 ust. 2 lit. a) oraz informacji w rozumieniu art. 8 ust. 6 lit. a) nie mogą być ustalane w drodze aktów wykonawczych.

W stosownych przypadkach Komisja złoży wniosek ustawodawczy w celu ustalenia takich progów.

OŚWIADCZENIE RADY

Ustawodawca UE powierzył Komisji uprawnienia wykonawcze zgodnie z art. 291 TFUE w odniesieniu do środków przewidzianych w art. 8. Postanowienie to jest dla Komisji prawnie wiążące mimo oświadczenia złożonego przez nią w sprawie art. 8 ust. 2 lit. a) i art. 8 ust. 6 lit. a).
